

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ
Ağrı Milletvekili

Meslek hastalıkları, belirli bir meslek ya da sanayi kolunda çalışanlarda çalışılan ortamdan, işin niteliğinden ya da çalışma koşullarından dolayı, geçici ya da sürekli, bedensel veya ruhsal bütünlüğün bozulmasıyla ortaya çıkan hastalıkların ortak adıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tahminlerine göre, dünyada her yıl 1 milyon 200 bin kişi meslek hastalığına yakalanırken, bu rakam Dünya Sağlık Örgütü (WHO) araştırmalarına göre yılda 11 milyon kişidir. Yakalandıkları meslek hastalıklarından kaynaklı her yıl hayatını kaybedenlerin sayısı ise ILO'ya göre 498 bin kişi iken, WHO'ya göre 700 bin kişidir. Meslek hastalıkları konusunda veri oluştururken kanser tanısı verileri de kullanılmaktadır. WHO'nun 2017 yılında paylaştığı verilere göre, Türkiye'de 2017 yılında 148 bin yeni kanser teşhisi konulmuş ve 90 bin kişi de kanserden kaynaklı hayatını kaybetmiştir. Yine WHO verilerine göre bu ölümlerin yüzde 10'u meslek hastalığına bağlı kanser hastalıklarıdır. 2020 WHO verilerine göre ise Türkiye'de 126 bin civarında kanserden ölüm gerçekleşmiştir. İstanbul İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi verilerine göre ise Türkiye'de yılda en az 2 bin kişinin iş cinayetlerinde yaşamını yitirdiği bilinmektedir. Uluslararası literatürde kabul edilen ise bir ülkenin sınırları içerisinde yaşanan ölümlü iş kazalarının 1 ila 12 katı kadar da meslek hastalığından dolayı ölüm olduğudur.

Türkiye'de ise meslek hastalıklarından kaynaklı ölüm verilerine dair sağlıklı bilgiye ulaşılamamaktadır. SGK'nin verilerine göre, Türkiye'de 2013-2022 yılları arasında meslek hastalıklarından kaynaklı ölüm vakası bulunmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye’de meslek hastalıklarına dair veriler Bakanlığınız tarafından tespit edilmekte midir? Tespit ediliyorsa, bu veriler Bakanlığınız tarafından neden paylaşılmamaktadır?
2. Türkiye’de 2013 yılından bu yana meslek hastalıklarına yakalanan kişi ve yakalandığı meslek hastalığı sebebiyle hayatını kaybeden kişi sayısı nedir?
3. Türkiye’de 2013 yılından bu yana meslek hastalıklarına dayalı kanser tanısı alan ve meslek hastalıklarına dayalı kanser tanısı alarak hayatını kaybeden kişi sayısı nedir?
4. Türkiye’de 2013-2022 yılları arasında ölüm olmadığı ileri sürülmesine ve ölümlere dair veri olmamasına rağmen aynı dönemde kaç kişinin yakınlarına ölüm geliri bağlanmıştır?
5. Başta silikozis olmak üzere birçok ağır meslek hastalığına sebep olan toza maruziyetin olduğu iş kollarında Bakanlığınız tarafından ne türden önlemler alınmaktadır? Bu iş kollarında hastalıkların erken tanı ve teşhisi için ne türden çalışmalar yapılmaktadır? İş yeri sahiplerine ne türden yaptırımlar uygulanmaktadır? Toza maruziyetin cam ve teflon üretimi gibi birçok iş kolunda sürdüğüne dair haberlere ilişkin Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
6. Yasaklanmasına rağmen merdiven altı olarak yürütülen kot taşıma işinin engellenmesine ve sebep olduğu silikozis hastalığına ve hastalarına dair bugüne kadar yapmış olduğunuz çalışmalar nelerdir? Bakanlığınız tarafından buna dair yapılmış olan denetleme ve tespitleriniz var mıdır? Varsa, kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
7. 2010 yılı itibariyle Türkiye’de kullanımı yasaklanmış olan asbestin maruziyeti sebebiyle meslek hastalıklarına yakalanan kişi sayısı nedir? Özellikle, asbest dahil çevre ve insan sağlığına zararlı birçok tehlikeli maddeyi barındıran gemilerin Türkiye’de gemi söküm işlemlerinin yapılması sonucu asbeste maruz kalan işçi sayısı nedir? Gemi söküm izni olan firmalara işçi sağlığı ve güvenliğine dair Bakanlığınız tarafından yapılan denetleme çalışmaları var mıdır?
8. Türkiye’de faaliyet yürüten yabancı firmaların çalışma sahaları ve işyerlerinde işçi sağlığını tehdit eden durumlara ve meslek hastalıklarına dair Bakanlığınıza ulaşan başvuru ve şikayetler var mıdır, sayısı nedir? Bu iş sahalarına dair yaptığınız denetlemeler, uygulanan yaptırımlar ve alınan önlemler nelerdir?
9. Bakanlığınız tarafından meslek hastalıklarının tespitine ve önlenmesine dair yapılan çalışmalar var mıdır? Varsa, bu çalışmalar nelerdir?